

Đầu năm 2010, chính quyền thành phố Hà Nội tuyên bố chi ra 50 tỷ đồng để sơn quét và tân trang các ngôi nhà mặt tiền ở 75 khu phố chính

Thăng Long-con đường gốm sứ ven sông Hồng, hình đắp bên thành cửa Chương Dương

Việt Nam, đặc biệt tại Hà Nội, ngày nay ta đang ráo riết tổ chức để kỷ niệm 1000 năm Thăng Long – Hà Nội. Vì Hà Nội là thủ đô và vì Thăng Long gắn liền với lịch sử lâu p qu c của Việt Nam nên ý nghĩa của lễ hội sẽ vượt qua khỏi phạm vi mặt địa phương. Thậm chí, vượt khỏi phạm vi mặt quốc gia: chính phủ Việt Nam tôn đồng cả hội này để qu ng bá Việt Nam với thế giới. Do đó, chương trình lễ hội sẽ rất đồ sộ và đa dạng. Một số do Trung ương tổ chức. Một số do các tỉnh và thành phố khác tổ chức. Dĩ nhiên, dĩ đa số các hoạt động chính thu c phạm vi qu n lý của thành phố Hà Nội.

Chương trình nghe nói sẽ bao gồm mít tinh, diễu hành, triển lãm, sinh hoạt văn nghệ các loại, r c t c ng đài thánh Gióng lên đỉnh núi Chương, n i tr ng L c H ng, đúc 1000 b c t c ng r ng th i Lý, lễ hội hoa, chiếu phim liên quan đến nhà Lý, phát sóng Cửa truy n hình qu c t đ m i ng i m i n i có thể theo dõi các hoạt động trong đài , v.v... và v.v...

Tổng cộng chi phí lên đến cả mấy chục ngàn tỷ đồng Việt Nam.

Đã thực hiện một chương trình đi làm lao động, người ta chuồn bỏ khá lâu, ít nhất là cách đây 10 năm, vào năm 2000, lúc Hà Nội tổ chức kỷ niệm 990 năm dời đô về Thăng Long.

10 năm đã chuồn bỏ!

Trong 10 năm đã trôi qua. Còn khoảng ba tháng, tức là khoảng dưới 100 ngày nữa là đến ngày dời đô.

Thế nhưng, qua những gì được công bố trên báo chí những ngày gần đây, người ta lại thấy trong việc tổ chức làm lễ làm lao động thì có cái gì cẩu thả, lúng túng, vội vàng, thậm chí dốt nát đến đáng kinh ngạc.

Chỉ xin nêu lên hai ví dụ nhỏ.

Trước hết là việc “làm đẹp” Hà Nội. Cũng phải. Trong lễ hội sẽ có khoảng 78 đoàn khách quốc tế tham dự. Hình như Hà Nội sẽ được trưng bày đi khắp nơi. Một Hà Nội nghèo nàn, đói khát, nhếch nhác sẽ rất dễ gây tác động phản cảm, có hại cho uy tín quốc gia, và, một cách cụ thể hơn, có hại cho ngành du lịch, tức đó, nên kinh tế Việt Nam. Bởi vậy, chỉ trông làm đẹp thôi đó là đi u đồ chơi và rất nên khuyến khích. Thế nhưng cách thực hiện các dự án làm đẹp này lại có rất nhiều vấn đề.

Đầu năm 2010, chính quyền thành phố Hà Nội tuyên bố chi ra 50 tỷ đồng để sơn quét và tân trang các ngôi nhà mặt tiền ở 75 khu phố chính với hai màu sơn được quy định là màu xanh và màu vàng. Báo chí trong nước nhận xét: Dự án hành động này, “không có nội dung ban chuyên môn cụ thể, và cũng không mời chuyên gia Hà Nội học có tiếng nào để có mặt hội ý kiến. Rồi ngay cả người dân, những người sẽ ăn đi ăn kiêu với căn nhà con phố của mình, cũng gần như là ép phải chấp nhận để cho tổ chức của mình bỏ ra mà bôi mà quét, dù cho họ thấy hài lòng với màu sơn cũng như phong cách thực hiện”. Tất cả mọi quyết định đều do “trên đả hạ”. <http://www.tuanvietnam.net/2010-05-10-nhiệt-tình-người-dân> - Báo dân chúng phản đối kịch liệt, chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội tuyên bố sẽ “rà soát” dự án này! <http://www.baomoi.com/Info/Ha-Noi-yeu-cau-ra-soat-lai-du-an-tan-trang-cac-tuyen-pho/144/4261108.epi>

Chính quyền Hà Nội cũng chỉ ra gần 50 triệu đồng để lót gạch lát vỉa hè Hoàn Kiếm. Toàn bộ gạch cũ vẫn còn khá mới để dùng để thay bằng gạch đá xanh lát vỉa hè Thanh Hoá ra. Lát vỉa hè như thế này. Lý do: đá xanh mới, thấm nước, không thấm; thứ hai, không thoát nước; thứ ba, dễ mài mòn; và thứ tư, như là hình ảnh của hai triệu người và kẻ, rồi trở nên khiêng người đi bộ dễ bị trượt. Thêm một lý do khác nữa: Chết vì người của vỉa hè lát đá xanh rất rẻ kém. Giáo sư Nguyễn Văn Lâm Dũng, ủy viên Ủy ban Dân tộc của Quốc Hội, kể: “Ngày trước của nhà tôi (đều phụ Trần Thánh Tông) lát hai loại gạch đỏ và vàng, còn đang rất tốt, nhưng mấy hôm trước của tôi về thì công nhân bốc đi, lát loại gạch mới. Đến hôm nay mới được mấy ngày gạch mới đã bong.” <http://vnexpress.net/GL/Xa-hoi/2010/05/3BA1C4E6/>

Sau mấy tháng đào xới, lát gạch cũ lên, và lát tiếp đá xanh mới được khoảng 200 mét, ngày 10 tháng 5, chính phủ lại tuyên bố ngừng dự án lát vỉa hè “hãy ý kiến người dân”! Hình ảnh cách nào? Hình ảnh lát “hòm hòm” để dân chúng có thể cho biết là hình ảnh ý hay không! <http://www.tienphong.vn/Tuong-Tac/Ban-Doc/193651/Ha-Noi-Dung-lat-da-via-he-Ho-Guom-xin-y-kien%C2%A0dan.html>

Giáo sư Nguyễn Văn Lâm Dũng đề nghị thành phố: Lát vỉa hè gạch đá xanh mới lót đem vứt đi rồi gạch các viên gạch cũ lên vỉa hè!

Chưa biết chính quyền Hà Nội sẽ tính như thế nào. Nên nhớ: chưa còn chưa tới 3 tháng nữa là đến ngày lát vỉa hè!

Dự án thứ hai: Dùng các công nhân chào trên các vỉa hè vào Hà Nội.

Sáng ngày 25 tháng 6, Bí thư thành ủy Hà Nội Phạm Quang Nghị thông báo Hà Nội sẽ xây dựng 5 công nhân chào các tuyến đường lớn nằm trong kế hoạch các công trình kỷ niệm 1000 năm Thăng Long – Hà Nội. Ông nhấn mạnh: dự án “đã được Thủ tướng và Ban chấp hành quốc gia kỷ niệm 1.000 năm Thăng Long - Hà Nội đồng ý, dự án thì có văn bản chính thức phê duyệt.” <http://tuoitre.vn/Chinh-tri-Xa-hoi/386543/Bi-thu-thanh-uy-Ha-Noi-Pham-Quang-Nghi-Lam-cong-cha-o-co-the-thao-ra-duoc.html>

Thật kỳ lạ của các công nhân chào như thế nào? Phải dùng chữ: “hoành tráng!” Đó là hình ảnh chỉ có trong dự án xây làm đôi: mới là dự án mới của, hoặc được cách để hóa học bị chôn mới phần mới để lát. Đó là hình ảnh như cánh chim Lạc Việt hoặc như người của người Bắc Kinh

đồng song song hai bên đường. Đó là hình ảnh 8 con rồng chầu, mỗi bên đường bốn con.
http://vnexpress.net/GL/Xa-hoi/2010/06/3BA1D5AF/page_2.asp

Chi phí để dựng các công chào này là bao nhiêu? Khoảng 50 tỷ đồng! Nhưng đó chỉ là một phần. Phần rất nhỏ. Để dựng 5 cái công này, chính phủ đã ra lệnh giải tỏa 14.000 mét vuông đất!
<http://www.vnexpress.net/GL/Xa-hoi/2010/06/3BA1D5AF/>

Sau khi đã ấn định công bố, mỗi người lại nhao nhao lên phần đất.

Thậm chí, với khía cạnh mặt thẩm mỹ, tất cả các kiến trúc sư công chào đều bị chê là xấu, hỗn náo, phần công mỹ, có thể gây dị ứng cho sai với ý nghĩa (rồng chầu hay rồng chầu rồng chầu rồng chầu rồng chầu). Thậm chí, với kinh tế, phí phạm mặt cách vô ích. Nhiều người nêu công chào trên lại vào của các thành phố. Một, nhiều người giàu có nhốt trên hành tinh, làm ví dụ: Tất cả đều như nhau, đến giải và rất rất!

Để trả lại các ý kiến phần đất này, giới lãnh đạo Hà Nội trả lời: 5 công chào này chỉ là xây dựng tạm, chủ yếu là nhằm công chào vĩnh cửu” một cách kiên cố. Nhưng Hội kiến trúc sư Việt Nam lại phần đất: Nhưng công chào dài 4-50 mét và cao mười mấy chục mét, tất cả công chào với một tòa nhà 4, 5 tầng, như vậy không thể để xây dựng một cách tạm bợ, làm xong lại tháo gỡ dễ dàng được. <http://dantri.com.vn/c20/s20-405982/cac-phuong-an-cong-chao-doi-hoi-ket-c-au-ben-vung.htm>

Giáo sư Nguyễn Quang Ngọc, Chủ tịch Hội Khoa học lịch sử Hà Nội nhận xét: “Đây là kiến trúc tùy tiện. Còn 100 ngày nữa đã đến dịp kỷ niệm một trăm năm xây dựng công chào, rồi nếu không xây công chào thì làm bãi đỗ xe... Và chức gì cho đó lại công bãi đỗ xe như? Nếu không làm bãi đỗ xe thì có thể làm thêm cái gì đó, cho ai đây? Hoàn toàn không nên giải phóng mặt bằng 5 chỗ, rồi lập luận rồng chầu làm công tạm thôi. Thậm chí là tham nhũng mặt bằng của dân rồi đấy.” <http://tuanvietnam.net/2010-06-29-tuy-tien-co-5-cong-chao-ha-noi>

-

Mấy ngày sau, Ủy ban Nhân dân thành phố lại tuyên bố: Thôi, chỉ xây 4 cái thôi!

Qua hai ví dụ nêu trên, chúng ta thấy điều gì?

Thế nhút, vớ năng lực tở chức, mớ dù có cớ 10 năm đở chuởn bở, nhiu đở án chế đở c công bở và bở tở đởu thở c hiởn tở đởu năm nay, nghĩa là chế có mớ y tháng trở c ngày đở i lỏ. Lỏ i lỏ y các cở ng chào vớ a kỏ làm ví đở. Theo lỏ i ông Phạm Quang Nghỏ, “vớ c làm cở ng chào đã đở c Chính phỏ đở ng ý, nhỏ ng hiỏn nay cũng có ý kiỏn cân nhỏ c có nên làm hay không vì thỏ i gian tở nay đởn đở i lỏ chế còn hỏn 100 ngày.” <http://tuoitre.vn/Chinh-tri-Xa-hoi/386543/Bi-thu-thanh-uy-Ha-Noi-Pham-Quang-Nghi-Lam-cong-chao-co-the-thao-ra-duoc.html>

Chúng ta không thỏ không tỏ hỏ i: Vớ y, 9 năm rỏ i vớ a qua, hỏ làm gì?

Trong bài “Hà Nỏ i ngỏn ngang hỏ tở ng trở c ngày đở i lỏ” trên dantri.com.vn ngày 7.7.2010, nhà báo Hà Thanh vớ t:

“Chỏ còn chế a đở y 100 ngày nỏ a là tỏ i ngày Đỏ i lỏ kỏ niỏm 1.000 năm Thăng Long - Hà Nỏ i. Tuy nhiên, đởn lúc này, Hà Nỏ i vớ n ngỏn ngang nhỏ mớ tở đở i công trỏ ng.

Khỏp nỏ i nỏ i tở đở ng sỏ, hỏ phỏ cho đởn các hỏ ng mớ c nhỏ cở ng rỏnh, mớ tở nỏn, đèn chiỏ u sáng, cáp đởn - thông tin, cây xanh... vớ n đang đở c “chỏ nh trang”, “tu sỏ a”, xây đở ng.

Chỏ a bao giỏ câu “nỏ c đởn chân mớ i nhỏ y” đúng nhỏ lúc này! Chúng ta đã kỏ niỏm tở 990 năm và có 10 năm chuởn bở cho thỏ i khỏ c nghìn năm sỏ p tỏ i. Vớ y mà tỏ t cỏ vớ n đang ngỏn ngang!” <http://dantri.com.vn/c20/s20-407391/ha-noi-ngon-ngang-ha-tang-truoc-ngay-dai-le.htm>

Thỏ hai, cung cách tiỏn hành các đở án rỏ t vô trách nhiỏm. Hình nhỏ phỏ ng châm chính là cỏ làm đở i. Sai ỏ ? Thì sỏ a! Xỏ u ỏ ? Thì bỏ ! Không vớ a ý ỏ ? Thì làm lỏ i! Lỏ t gỏ ch ven bỏ hỏ Hoàn Kiỏm lên, bỏ phỏn đở i, thì lỏ i lỏ p vào lỏ i. Đở ng cở ng chào, sau, thỏ y xỏ u, thì đem xe ỏ i đởn ỏ i sỏ ch. Mớ tở bài báo trong nỏ c nhỏn xét: “rỏ t cuỏ c vớ c ai ngỏ i nỏ y cỏ làm, xây cỏ xây, phá cỏ phá, đào cỏ đào; đở đởn khi sỏ vớ c vớ lỏ ra và công luỏn lên tiỏ ng gay gỏ t quá thì bên xây đở ng mớ i tuyên bỏ nhỏ ng câu nhỏ nhỏ lỏng hỏ ng “rỏ t lỏ y làm tiỏ c”, hay đởn giỏ n là “chúng tôi không biỏ t”. Thỏ là xong ỏ ?” <http://www.tuanvietnam.net/2010-05-10-nhiệt-tinh-ngu-dot> -

Thỏ ba là rỏ t lãng phí. Giáo sỏ Nguyễn Lân Dũng nhỏ n đở nh: “Dân mình nghèo, ngỏ i ta xỏ p mình vào nỏ c nỏ thỏ giỏ i rỏ t lỏn. [...] Vớ y mà thành phỏ lỏ i chế trỏ ng thay vớ a hỏ, không chế xung quanh hỏ Gỏ m mà trên đỏn rỏ ng, rỏ t lãng phí.” <http://vnexpress.net/GL/Xa-hoi/2010/05/3BA1C4E6/>

Mà không phải chỉ có ông Nguyễn Văn Lâm Dũng. Hầu như ai cũng thấy như thế. Bấm vào Google, gõ máy chữ “1000 năm Thăng Long” + “lãng phí”, bấm sẽ thấy hiện ra vô số bài viết, dẫu là vô số hình thức khác nhau, tố cáo sự lãng phí của chính quyền Việt Nam, từ trung ương đến Hà Nội, chung quanh họ họ này. Thậm chí có những người đăng ra thành lập, trên Facebook, “Hội những người ghét lãng phí 1000 năm Thăng Long vì quá lãng phí”. <http://en-gb.facebook.com/pages/Hoi-nhung-nguoi-ghet-le-KN-1000-nam-Thang-Long-vi-qua-lang-phi/18697481482645?filter=1>

Và thế thôi, quan trọng hơn: mọi dự án hầu như chỉ là cái cớ để cán bộ vét tiền từ ngân sách. Chính giáo sư Nguyễn Văn Lâm Dũng cũng thấy rõ điều đó. Ông gọi đó là “bệnh dự án” hay “tư duy dự án”. Lý do? – “Có dự án thì mới có tiền.” <http://vnexpress.net/GL/Xa-hoi/2010/05/3BA1C4E6/> Lẽ tất nhiên là Góp phần lên rồi lập lại như cũ, chỉ có tiền bạc từ ngân sách quốc gia là hao hụt còn túi của các cán bộ liên hệ, từ cao xuống thấp, thì lại đầy hơn một chút. Vì cần dùng các công chào cũng thế. Chúng có phần cần hay phần tham mồi thì cũng chẳng sao nếu các cán bộ có thể vét được một phần từ các công trình xây dựng cũng như đất đai.

Một nhà báo ở Việt Nam than thở:

“Thường biết chính thì họ tức lo, họ nên đâu quá ngược nhiên khi đi đến đất nước có trên 3000 cây số thân thiện này, họ họ có mấy di tích nổi tiếng nào mà không bị xâm phạm: nơi thì bị vẽ bậy bẽ, nơi thì bị làm đất, nơi thì khách đến thăm rình rập để chôm chèo a "một phần lợi ích" làm của riêng,... <http://www.tuanvietnam.net/2010-05-10-nhiệt-tình-ngu-dot> -